

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoľ. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torika opoldne. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Angleški naddreadnouth se potopil.

Bolgarija ostane nevtralna. — Italijanski poslanik vojvoda Avarna nujno odpotoval v Rim. — Borba z Rusi se nadaljuje. — V jugoizhodni Bosni zadnji boji s Srbi in Črnogorci. — Hoetzendorf proti lažem o sporih z nemškimi vojskovodji.

Italijanski poslanik na Dunaju nujno odpotoval v Rim.

Dunaj, dne 24. novembra.

Italijanski poslanik na dunajskem dvoru, vojvoda Avarna, je dne 22. novembra v nujnih zadevah odpotoval v Rim.

Grof Tiszca v nemškem glavnem stanu.

Iz nemškega glavnega stana poročajo: Grof Tiszca je prispel v četrtek, dne 19. t. m. dopoldne v Berlin, kjer je imel posvetovanje z avstro-ogrskim veleposlanikom princem Hohendorffom. Zvečer je odpotoval v spremstvu svoega tajnika dr. Latiničiča in legacijskega svetnika pl. Haymerle v Köln. Od tam ga je odvedel v petek dopoldne poseben avtomobil v velik glavni stan, kamor je prispel ob 4. uri popoldne. Cesar Viljem takrat ni še bil navzoč; mudil se je na fronti. Grofa Tiszca so nastagili v hiši nekoga francoskega zdravnika. Zvečer je obiskal nemškega državnega kancelarja Bethmann-Hollvege, s katerim je tudi večerjal. V soboto zjutraj je konferiral ogrski ministrski predsednik najprej dve uri z avstrijskim vojaškim pooblaščenecem grofom Stürgkhom in vojaškim atašejem baronom Bienenrothom. Opoldne je bil povabljen na obed pri cesarju, ki ga je nato spretel v 72 minut trajajoči avdijenci. Popoklan, so obiskali grofa Tiszca razni vojaški dostojanstveniki. Zvečer so se mu predstavili avstrijski in nemški vojni korespondenti. V nedeljo zjutraj je grof Tiszca odpotoval čez Luksenburg v Berlin.

Potovanje grofa Tiszca je imelo popoln uspeh. Popolna solidarnost, ki obstaja med zaveznikoma, je dokumentirana sedaj tudi po izjavah na najvišjem mestu.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Bitka se ugodno razvija.

Dunaj, dne 24. novembra opoldne.

Avstrijski generalni stab uradno razglasa:

Bitka na Rusko-Poljskem se kljub hudemu mrazu na obeh straneh krepko nadaljuje. Naše čete so zavzele več važnih postojank, so pridobile posebno v prostoru proti Wolbromu in na obeh straneh mesteca Pilica prostor ter so ujele mnogo Rusov.

Splošno je položaj nespremenjen.

V naši državi se nahaja sedaj 110.000 vojnih ujetnikov (Rusov in Srbov), med njimi 1000 častnikov.

Boji za Karpate so manjšega pomena.

Dunaj, dne 24. novembra.

List „Neues Wiener Journal“ je dobil iz Budimpešte sledečo brzojavko: Istočasno ko je naša glavna armada na povelje vrhovnega poveljstva nastopila splošno umikanje, kar je bilo že poprej v vojnem narečju doočeno, se je moral umakniti tudi oni del naše armade, ki je imel zasedeno karpatsko gorovje na

galjski strani. Akoravno se bo bitka, ki se že celih 9 dni bje na Rusko-Poljskem, odločila na ruskem ozemlju, ve dar se lahko z vso gotovostjo trdi, da bodo Rusi začeli napadljivo prodirati tudi preko Karpotov. Boji pa, ki se li e o ob in na Karpatih, imajo skoro nobe, ega upliva na razvoj bojev na Rusko-Poljskem in so tudi v vsakem drugem oziru le malo pomembni.

Mimo Krakova in čez Slezijo se vsak dan odpošlje na tisoče ruskih ujetnikov v Avstrijo.

Na Rusko-Poljskem preti povodenj.

Krakov, dne 24. novembra.

Poljski list „Czas“ poroča: Oporni jezovi rek Visle, Sana, Wisloka in Wisloč, ki tečejo čez zakolno in srednjo Galicijo -er Rusko-Poljsko, so vsled vojske zelo poškodovani. Ti jezovi, ki so bili svoj čas zgrajeni z velikimi žrtvami in težavnimi, so dosedaj leta in leta obvarovali obširne pokrajine in doline gorj omenjenih rek pred jese sčmi in sromadnimi povodnjami. Ker se je z okopi in topovskimi krogli te jezove na mnogih mestih zelo poškodovale, se je bati, da nastopi vsled izredno mnogo padlega snega velike povodnji, ki bodo ogroževale tudi armade v Galiciji in na Rusko-Poljskem.

Hötzendorf proti lažem.

Berlin, dne 23. novembra.

Nadželnik avstrijskega generalnega staba, baron Konrad pl. Hötendorf je poslal na prošnjo berlinskega „Lokalanzeigera“, da nastopi proti nesmiselnim inozemskim vestem o nesoglasju med nemškim in avstrijskim vojnim vodstvom, naslednjo brzojavko:

„Smešna, če ne škodoželjna poročila o nesoglasju med avstrijskim in nemškim vojnim vodstvom najbolje ovrže enotno, edino le skupnemu velkemu cilju namenjeno skupno delovanje naših zveznih armad na bojišču.“

Pismo generala Dimitrijeva.

Sofijski „Mir“ priobčuje pismo, ki je je pisal general Radko Dimitrijev o. e. m. izmed svojih prijateljev v Bolgariji. V pismu pravi general Dimitrijev med drugim: ... Zapomni si to-le: Jako napravi sovražna krogla konec mojemu grešnemu življenju, izrekan željo, da bom pokopan na dvorišču naše Gradske cerkve. A še nekaj te prosim: Ako bo potreba, nastopi kot pokrovitelj mojega pepela pred sticem Gervazijem.“

„Mr“ pripominja, da je na dvorišču Gradske cerkve pokopan generalov oče, Daskal Dimitrijev. Stric Gervazij je pravoslavni škof v Slivnu.

Sovražniki složni pri krumpirju.

(Iz pisma z bojišča.)

Včeraj zvečer se je pripetil neznan dogodek, a postalo nam je vsem toplo okrog srca. Naši domobranci, ki so stali že dolgo v kritjih, so dobili poželjenje po krumpirju. Nekemu podčastniku je šinila misel v glavo, ko je videl velike krumpirje poleg okopov. Vojaki, je rekel, kako dobri, bi bili sedaj pečeni krumpirji. Komaj je izpregovoril te blažene besede, že je nastalo živahno gibanje po vsem okopu. Kar po vrsti so se javili vojaki: „gospod četovodja, jaz jih prinesem, gospod četovodja, ali jih bo dovolj en krušnjak? Rečeno, storjeno! Dva domobrancia sta se splazila iz okopa, njima so sledili trije, štirje, a potem pet, konečno deset mož. Vse njihovo orožje je obstojalo iz lopat. Plazili so se po trebuhu kakih 100 metrov daleč, dokler niso dospeli do polja, kjer se je

nahajal krumpir. Ostali so čakali v okopu z nestrpnostjo, kaj se zgodi. Vsi so bili pripravljeni, da priskočijo tovarišem takoj na pomoč, kakor hitro bi bili napadeni. Pretekle so minute in minute. A glej! — Kar nenadoma se je tudi iz ruskega okopa priplazilo deset mož z lopatami. Tudi oni so imeli za cilj: krumpir na njivi. Prišli so zelo oprezno. In tako pa smo kopali potem na eni strani njive krumpir mi, a na drugi strani pa Rusi. Rusi so se nam pričeli vedno bolj približevati. Na naše velikansko začudenje in strmenje smo opazili, da so se naši in Rusi, potem ko so si nabrali dovolj krumpirja, veselo pozdravili in odšli nato vsi brez vsakih skrbi nazaj v okope. Ni trajalo pol ure in med obema sovražnima okopoma se je pričelo zopet strahovito streljanje.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Srbi in Črnogorci pregnani iz južne Bosne.

Sarajevo, 24. novembra.

List „Bosnische Post“ poroča dne 21. nov.: Ko so naše čete pregnale Srbe in Črnogorce iz izhodne Bosne, posebno iz okolice Sarajeva, ter so osobito v bojih za Romanjo-planino prizadrale sovražniku velike izgube, je bilo potrebno, da se upadle sovražne čete prežene tudi iz južnoizhodnega bosanskega kota. Ob enem, ko je naša glavna armada začela prodirati v Srbijo, so naša krcela, ki so stala na južno-izhodni strani Sarajeva, krepko preganjala iz našega ozemlja Srbe in Črnogorce, ki so upadli v južnoizhodni kot Bosne. Z gotovostjo se pričakuje, da bo ta del Bosne kmalu popolnoma očiščen sovražnika. Iz treh južnobosanskih mest je bil sovražnik že pred več dnevi pregnan. Od četrta (dne 19. novembra) naprej se nahaja v teh mestih avstrijska posadka. Sovražne čete, ki so bile pomnožene z komitaškimi oddelki, so deloma že vržene čez mejo. Del teh čet pa se je umaknil proti Cajnici (ob srbsko-črnogorski meji, južnoizhodno od Sarajeva), odkoder pa bodo tudi že v kratkem pregnane.

Bolgarija pri pogrebu Srbije.

Dunaj, dne 24. novembra.

„Südslavische Korrespondenz“ je dobila iz Sofije dne 23. novembra sledečo brzojavno poročilo:

Uradni list „Kambana“ priobčuje na uvodnem mesu zahtevo, naj Bolgarija pošlje svoje čete v Makedonijo ter Staro Srbijo in zasede ozemlje do reke Morave. Uradno glasilo pravi: Poslednji trenutki v političnem življenju one norišnice, ki se je dosedaj imenovala Srbija, se bližajo. Avstrijske čete od vseh strani prodirajo v osrčje Srbije, velika Rusija pa ne more svojemu varovancu več pomagati iz zagate. Gotovo je, da bo sprava Rusija Srbijo v grob, kakor je Anglija Belgiji pripomogla do uničenja. Ako bo Rusija s količkaj zdravo kožo izišla iz vojske, gotovo ne bo mislila na obravitev Srbije, ampak bo skušala s pridobiti nova tla v Aziji. V trenutku, ko bo Srbija nehala bit pomočnica ruske armade, morajo Bolgari zasesti s svojo oboroženo silo srbske pokrajine do reke Morave, kjer so naseljeni večinoma prebivalci, ki so bolgarske narodnosti. Vse to mora Bolgarija

storiti in se ji ni treba prav nič ozirati na mnenje ruske vlade v Petrogradu. Bolgarska vlada naj glede teh korakov stopi v dogovor z Avstrijo in naj o svojih podvzetih v Srbiji obvesti velevladno in svoje sosednje države. S svojimi sosednjimi državami pa Bolgariji ni treba stopiti v pogajanja ali jih vprašati za mnenje, ali sme Bolgarija storiti nameravani odločni korak zoper Srbijo ali ne. S Turčijo je sklenila Bolgarija dobro prijateljsko zvezo in nima od nje nič zahtevati; napram Rumuniji tudi nima nobenih sovražnih namenov. Stotisoč mož mora Bolgarija postaviti na grško mejo, drugih stotisoč pa mora vkorakati v istem trenutku v Srbijo, ko se bo med avstrijskimi in srbskimi četami pri Nišurazvila bitka. Isto je storila tudi Rumunija, ko so se Bolgari na Otvjem polju borili s Srbi. Bolgarska armada mora zasesti pokrajine do reke Morave in Toplice pri Kapačniku. Bolgarija mora vreči na grob orega grešnika, ki se imenuje Srbija in ki je bil v svojem stoletnem življenju sravneta za ves omikan svet, prvo lopoto prsti.

Nemško-francosko bojišče

Uradno poročilo o stanju nemških armad.

Berolin, 24. novembra.

Iz velikega vojnega stana se z dne 24. novembra predpoldne poroča:

Angleške vojne ladje so priplule tudi včeraj, dne 23. novembra, pred flandersko morskobal in so obstreljevale Lombardtzyde in Seebrügge. Obstreljevanje je napravilo nemškimi četam le malo škode, pač pa je bilo večje število belgijskih prebivalcev ali ubitih ali pa ranjenih.

Na zahodu ni bilo nobenih bistvenih izprememb.

Na izhodnem bojišču še položaj ni razjasnjen.

V Izhodni Prusiji in ob severno-izhodni strani Mazurskih jezer vstrajajo nemške čete v svojih postojankah.

Na severnem Poljskem še v težkih bojih, ki se tankaj bijejo, ni padla odločitve.

Na južnem Poljskem traja bitka v okolici Čenstohova dalje. Na južnem krilu severno od Krakova napreduje napred.

Uradno rusko naznanilo, ki pravi, da sta bila ujeta v Izhodni Prusiji nemška generala pl. Liebert in pl. Pannowitz, je popolnoma izničeno. Prvi se nahaja v Berlinu, drugi pa na čelu svojih čet. Oba že delj časa nista bila v Izhodni Prusiji.

Hude posledice slabega vremena za Francijo.

Rim, dne 23. novembra.

Rimski list „Messagero“ poroča, da francoska armada hudo trpi vsled grozne zime, ki se je pojavila v severni Franciji. Vse bolišnice so napolnjene z bolniki. V Franciji se bojijo, da bo tudi letošnja zima tako huda, kakor je bila l. 1870 za časa francosko-nemške vojske. Vsled slabih cest se vozovi s strelivom le prav težko spravijo do bojne črte in vojskovanje postaja od dne do dne težavnejše. Vkljub temu, da vlada trenutno mir, se vendar zdi, da s ujejo Nemci nove naklepe.

Na morju.

Velika angleška vojna ladja se potopila.

Rotterdam, dne 21. novembra.

Iz zanesljivega vira se poroča, da je trčila velika angleška vojna ladja (naddreadnought) „Audacious“ dne 28. ali dne 29. oktobra ob severnoizhodni obali Irske na mino in se potopila. Angleška admiraliteta prikriva strogo to nesrečo na morju, da bi se prebivalstva Anglije ne lotilo razburjenje.

Velika angleška vojna ladja „Audacious“ je bila zgrajena se-le l. 1912 in je bila ena največjih angleških vojnih ladij. Vozila je z brzino 22 morskimi milj v eni uri. Oborožena je bila z 10 velikanskimi topovi kalibra 343 centimetrov in s 16 topovi kalibra 102 centimetrov. Njena posadka je znašala 1100 mož.

Podrobnosti o potopu.

Berolinskemu listu „Lokalanzeiger“ se javlja iz Kodanja: Sved, ki se je pred kratkim vrnil iz Amerike v Stockholm, pripoveduje, da je srečal parnik „Olympia“ dne 25. oktobra ob morskobali Irske veliko vojno ladjo, ki je bila, kakor se je zdelo, zelo težko poškodovana. Parnik „Olympia“ je vzel na krov 250 mož posadke poškodovane vojne ladje, ostalih 550 mož so pa spravili na angleške vojne ladje, ki so prihite-

le poškodovani vojni ladji na pomoč. Posadki in tudi vsem potnikom, ki so se nahajali na parniku „Olympia“, je bilo strogo prepovedano, da ne smejo v Angliji pripovedovati ničesar o tej nesreči. Brez dvoma se gre za veliko angleško vojno ladjo „Audacious“, ki se je nekaj dni pozneje potopila. Posadka je bila, kakor se zdi, rešena.

V podmorskem čolnu.

„Neue Hamburger Zeitung“ objavlja par pisem, katerih pisci so se udeležili vojne v podmorskih čolnih. Iz zanimivih spisov posnemamo sledeče: V nedeljo zvečer je bilo nenadoma naznanjeno: „Morje čisto, takoj ven! Pojavile so se sovražne ladje!“ A že zopet ni bilo nič. Okoli 1/2 ponoči so bili približno 30 m globoko v morju, vse je šlo lahko spat, kajti tam spodaj nam ne more nihče ničesar. Na periskopu (daljnogled, ki edini moli pri podmorskih čolnih iz vode) sem zamogel opazovati, kako so se zunaj rinile ribe. Prišlo je to pač od svetlobe. Nslednje jutro smo bili trdno prepričani, da pridemo med sovražne ladje, kajti nad nami je bilo slišati vrtenje ladijskih vijakov; a bile so naše predstražne ladje, silno osupnjene radi našega pojava. Peljali smo se zopet domov, kjer smo se eno noč odpočili. Naslednji dan smo se spustili zopet 22 m globoko v morje, a smo morali čuti, ker je ležal čoln slabo. Zopet vse zastoj. Te dni smo imeli napad na angleške rušilce torpednih čolnov, ki so nas pa zapazili, ker je padel z naše strani strel. Okoli deset torpednih čolnov se je zagnalo proti nam in križarilo nad nami. Hoteli so nas povoziti, a bili smo že pregledoboko. A bil je to vendar strašen trenotek, ker smo bili v neprestani nevarnosti. Toda kmalu smo naleteči se na hujske. Nenadoma smo zaslišali zunaj ropotanje verig in žičnih vrvi. Zašli so med mine. Sreč nam je začelo silno biti in zahvaliti se imamo le okolščini, da smo se nahajali že dovolj globoko. Kdo ve, morda bi že par centimetrov višje zadostovalo, da bi zadeli ob mino, ki bi izpremenila naš čoln v par sekundah v nič. Tako pa smo zadeli le ob verige, s katerimi so pripete mine na tla. Toda česa trpljenja še ni dospel do viška. Ko smo se vračali, je razsajal še vedno silen vihar. Neki velikanski val nas je nenadoma potisnil nazaj. 56 m smo že bili pod vodo in ko je globočinski manometer zaznamoval 57 metrov, smo se oddahčili, kajti čoln se je zopet pričel polagoma dvigati. Ob 11. uri ponoči smo se vrnili na svoje mesto, seveda vsi izstradani. Kruh nam je namreč splesnil in živeli smo že tri dni od trdega kruha.

Turčija - Rusija - Anglija - Francija.

Turki zasedli goro Libanon.

Frankfurt, dne 21. novembra.

„Frankfurter Zeitung“ je došla iz Kaira v Egiptu poročilo, da so turške čete zasedle goro in mesto Libanon. Angleški upravitelj je zlezel v Damask. Nadstol v Libanonu pa je ostal na svojem mestu.

Bolgarija ostane nevtralna

Sofija, 24. novembra.

Bolgarsko sobranje (državni zbor) ima sedaj svoje seje. V včerajšnji (pondeljkovi) seji je bolgarski ministrski predsednik Radoslavov ob številni navzočnosti poslancev in drugega občinstva povzel besedo in je odgovarjal na izvajanja opozicijonelnih govornikov. Izjavil je, da ostane Bolgarija zvesta svoji ob pričetku vojske dani besedi, da ostane nevtralna. Ta nevtraliteta se je vedno zvesto in pošteno držala. Očtke, ki so jih delali poslanci opozicije vladi, ministrski predsednik najodločneje zavrača. Ko so posamezne velevladnosti skušale dobiti Bolgarijo na svojo stran, je bolgarska vlada takoj podala izjave, ki so bile popolnoma zadovoljive. Vse velevladnosti odobrujejo v sedanjem trenutku stališče, ki ga zavzema z ozirom na vojsko Bolgarija.

Naša (bolgarska) država skrbi, da ostane v prijateljskih odnosih z Rumunijo, Grčijo in celo s Srbijo, ki se sedaj nahaja v vojnem položaju. Prijateljstvo s Turčijo je popolnoma odkrito. Vlada se čuti srečno, da lahko poroča svojemu narodu, da je skrbela za to, da se zajamči nedotakljivost bolgarskega ozemlja. Ministrski predsednik Radoslavov je omenil ob koncu svojega govora: Če bodo nastopile razmere, katere bi nas prisilile, da stopimo s kakšno državo v pogajanja radi povečanja našega narodnega ozemlja, bo bolgarska vlada s pomočjo naklonjenosti cele Evrope skrbela, da se vse izpelje v čast in srečo Bolgarske.

Ministrovimi besedami je sledilo živahno, dolgo-trajajoče pritrjevanje.

Razne novice.

Ranjenci v gradu Konopišt. Koncem minulega meseca so se otroci pokojnega prestolonaslednika Franca Ferdinanda vrnili na grad Konopišt, kjer je, kakor znano, prirejen lazaret za večje število ranjencev. Gledljivo je videti sirote, kako skrbne in si prizadevajo, da bi bilo ranjencem udobno in bi jim omili trpljenje. Tako so otroci pred kratkem v Benešovu po različnih trgovinah nakupili mnogo stvari in jih potem osebno v spremstvu grofice Chotek razdelili med ranjene vojake. Darovalcem so se zabliščale oči, ako so videli, da so z darili ranjence razveselili. Ko je prva skupina ranjencev ozdravljena zapušča grad Konopišt, je vsak mož prejel dragoceno darilo v spomin na dni, katere je preživel v najlepšem gradu na Češkem.

Pozdrav iz Dinjana v Istri. Vrl naš prijatelj, somišljenik in naročnik „Slovenskega Gospodarja“, Vinko Štabuc, doma od Sv. Tomaža pri Ormožu, nam pošilja iz Dinjana v Istri, kjer sedaj služi kot črnovojnik, dopisnico, katere nam sporoča: „... mnogo pozdravov od slovenskih črnovojnikov, kateri tukaj (v Dinjanu) z veseljem čitajo „Slov. Gosp.“ in „Stražo.“

Silni viharji na Blatnem jezeru. Listi poročajo iz Velike Kaniže: Krog Blatnega jezera divjajo strahoviti viharji. Dne 20. novembra je vsepovsod zapadel sneg. V vaseh je povzročil vihar veliko škode; izrul je mnogo mogočnega drevja.

Barva ladij. Kakor je potrebno pri vojaki na bojnem polju, da se barva njih obleke kolikor mogoče krije z barvo okolice, tako je tudi pri bojnih ladjah. Dokler so plule po morju le jadrnice, tedaj je bila barva ladij brez važnosti, ker velika bela jadra in mala hitrost ladij so že od daleč naznanjale sovražniku ladjo. Danes pa, ko imamo hitre bojne ladje brez jader, pa igra barva ladij veliko ulogo. Zato imajo angleške in nemške bojne ladje sivo barvo, ki se najbolj ujema z barvo morja. Ali nemške bojne ladje so svetleše sive barve, kot angleške ali pa tudi laške. Francoske bojne ladje in križarke pa imajo spodaj črno in na vrhu sivo barvo. Dvojno barvo imajo tudi japonske ladje. Sredozemsko morje ima modrejšo barvo od Atlantskega oceana, zaradi česar so tudi ladje drugače barvane. Avstrijske ladje imajo tudi radi tega čisto posebno sivozeleno barvo. Torpedovke in podmorski čolni pa imajo svojo posebno barvo. V Nemčiji in Angliji črno, v Združenih državah temnozeleno. Te ladje delujejo po noči, imeti morajo torej barvo, ki je najtežje opazljiva, da zamorejo uspešno izstreliti svoje pogubonske torpede.

„Lumpi“ v vojni. „Lumpi“ je mal, bister pes, z velikim črnim „monoklom“ in njegov gospodar je častnik, ki se nahaja na severnem bojišču. Kakor spremljevalec svojega gospodarja se je udeležil tudi „Lumpi“ že 19 večjih in manjših bitk, a je ostal še vedno čil in zdrav. O „Lumpiju“ piše njegov gospodar svoji materi: „Streljanju se je privadil „Lumpi“ že pri vojaškem vežbanju. Ko so pa pričele frčati prve krogle, pa je postal „Lumpi“ nervozen. Kamor udari krogla, tam bi hotel biti „Lumpi.“ Z vsjo silo se zaleti tja, in prične kopati in išče bogve kaj. A čeprav ni njegova barva že davno več bela, vendar je bil sovražniku vedno objekt za streljanje. Sedaj pa so mu naredili vojaški iz ruske obleke pasji ogrtač in s čokolado mu pomazali ostali del života, da je sedaj čisto nevidljiv. Edino temu se čudim, da ga niso Rusi že ujeli. Kot pravi „Lumpi“ se klati naokoli in zadnjič ga nismo videli kar dva dni. No, sedaj se je zopet vrnil, sestradan in blaten, da mu je moral vsakdo uganiti ime.“

Poizvedovanje o vojnih ujetnikih. V sedanjem času se množe slučajji, da se mnogi obračajo na c. i. kr. zunanje ministrstvo ali na dunajsko poslaništvo Združenih držav Severne Amerike s prošnjo, naj se jim preskrbi podatke o posameznih vojakih naše armade, ki so v vojnem ujetništvu, ali pa da se naj pošlje denar tem ujetnikom. Vsa tozadevna pojasnila pa daje edino le skupni poizvedovalni urad na Dunaju, ki stoji na podlagi mednarodnih dogovorov v zvezi z enakimi napravami sovražnih dežel, zlasti z „Zarobljeničko Komando“ v Nišu, kakor tudi z „Bureau Central pour renseignements sur les prisonniers de guerre“ v Petrogradu. Vse prošnje, ki se torej tičejo naših vojakov v ujetništvu, naj se torej naslavljajo naravnost na: „Gemeinsames Zentral-Nachweisbureau, Hills- und Auskunftsstelle für Kriegsgefangene und Internierte, Wien, I. Bezirk, Jasomirgottgasse 6.“

Priprava na naskok. Dopisniku lista „Sendbote des göttl. Herzens Jesu“ je pripovedoval neki rezervni nadporočnik, ki se je ranjen vrnil iz vojske, to-le: 5. kompanija II. bataljona nekkega bavarskega infanterijskega polka je z velikim naporom dospela na vrh strmega hriba, da bi se privkral spoprijela s sovražnikom. Stotnik odredi kratek odmor v nekem gozdiču ter opozori moštvo: „Se četrta ure, potem pa smo v ognju s sovražnimi četami. Pripravite se in ravnajte se po tem!“ Vsi vojaki potegnejo molitveno knjižice ali pa molek iz žepov ter opravijo kratko molitev. Tih mir je zavlačal med njimi. Moštvo in častniki so se „pripravili.“ Bilo je tako lepo, da me je prevzelo. Nato pa smo se spustili po hribu nizdol na sovražnika, ki smo ga vrgli. — V stem časn 43